

AGAD, ZGP, vol. 3/330; AGAD, TKŚ, sygn. 2, k. 172v–173; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1864, inw. 39, vol. 265, k. 134, 149v, 216v; tamże, 1865, vol. 164, k. 7–18; tamże, 1867, vol. 15, cz. 119, k. 4–15, 308; BN, rkps I 10101, k. 147 (Kliczka); *Nierczinskaja katorga*, s. 160–161, 163, nr 205; Cederbaum, *Wyroki Audytoriatu Polowego*, s. 44–45, 171–172; „Gazeta Narodowa”, 1866, nr 185; Cholodecki, *Księga pamiątkowa* (KEK); Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 46; Siwiński, *Katorżnik*, s. 125 (pod nazwiskiem Michał Miłosz Borecki); Nicieja, *Cmentarz Łyczakowski*, s. 306 (tu informacja, że żył w 1838–1919).

BOREŃSKI (BORYŃSKI, BOŻEŃSKI, BORECKI) BŁAŻEJ

Ur. ok. 1805 (w 1863 — 58 l.). Syn Piotra, mieszczanin z Mielca. Walczył w powstaniu w oddziale Czachowskiego, wzięty do niewoli w bitwie pod Jurkowicami 21 X 1863. Wysłany 29 XI 1863 w 11. partii do Pskowa. Sądzony we Włodzimierzu, po pozbawieniu praw stanu skazany na 1 rok r.p. do permskiej rotacji arestanczej. Przed 6 I 1866 za pośrednictwem ks. Ruczki posłano mu tam 5 rub. Wg różnych danych zm. w gub. permskiej w 1865 (?) lub wrócił do kraju w 1869.

AGAD, ZGP, vol. 7/1603; tamże, vol. 12, k. 165v; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 46 (jako Błażej Bożeński); „Czas”, 1867, nr 298; „Gazeta Narodowa”, 1866, nr 5, 185, 1866, nr 5, 1869, nr 295 (KEK); „Czas”, 1865, nr 55, 1870, nr 173; „Gazeta Narodowa”, 1865, nr 55; Kunisz, *Udział Ziemi Tarnowskiej*, s. 293; Maciaga, *Chłopi mielecy w powstaniu styczniowym*.

BORKOWSKI STANISŁAW

Ur. ok. 1844 (w 1864 — 20 l.). Syn Stanisława, mieszczanin z Kolbuszowej. Walczył w oddziale powstańczym, wzięty do niewoli. 10 VI 1864 wysłany z Warszawy do Pskowa w 33. partii. Sądzony we Włodzimierzu, po pozbawieniu wszelkich praw stanu skazany na 3 lata r. p. w orłowskiej rotacji arestanczej. Następnie odesłany na osadzenie w okr. tarskim gub. tobolskiej. Dalsze losy nieznane.

AGAD, ZGP, vol. 10/7410; GAOO (Omsk), zesp. 3, inw. 4, vol. 5727, k. 109v.

BOROWICKI KAJETAN

(Ok. 1841–1866/67) (w 1863 — 22 l.). Mieszczanin z Nowej Góry k. Krzeszowic. Walczył w oddziale powstańczym, wzięty do niewoli w okolicach Bodzentyna. 29 XI 1863 wysłany w 11. partii do Pskowa. Sądzony we Włodzimierzu, po pozbawieniu praw stanu skazany na 3 lata r. p. w kostromskiej rotacji arestanczej; wyrok konfirmowała komisja sądu woj. Wg prasy galic. w XI 1866 przewidziany był do zwolnienia. Zm. przed 11 V 1867 w guberni kostromskiej.

AGAD, ZGP, vol. 7/1605; tamże, vol. 12, k. 165v; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1864, vol. 266, k. 132; „Czas”, 1866, nr 262; „Gazeta Narodowa”, 1866, nr 264.

BORSKO JAN

Ur. ok. 1833 (w 1865 — 32 l.). Pochodził z Szolnoku na Węgrzech, przed powstaniem robotnik na kolei żelaznej. Za udział w powstaniu zesłany w głąb Rosji. 10 VIII 1865 odstawiony do granicy galic. w Szczakowej. Brak dokumentów urzędowych.

„Gazeta Narodowa”, 1865, nr 182.

BORSZCZEWSKI (BARSZCZEWSKI) FILIP

(Ok. 1833 lub 1836–1864) (wg różnych danych w 1863 — 30 l., w 1864 — 28 l.). Syn Jana, mieszczanin z Rozwadowa, katolik. Przed powstaniem kawaler, bez zawodu, analfabeta. Za udział w powstaniu rozporządzeniem dowódcy wojsk Warszawskiego Okręgu Wojen. z 4 VIII 1863 skazany na 2 lata r. p. w rotach arestanczych. Początkowo odbywał karę w 34. rocie w Modlinie. Następnie decyzją MSW z 5 XI 1863 przeniesiony w głąb Rosji. 8 II 1864 wysłany z Warszawy do Pskowa w 20. partii. Skierowany do archangielskiej rotacji arestanczej; 22 V 1864 przybył do Archangielska. Zm. 16 IX 1864 w Archangielskiej Izbie Opieki Społ.

AGAD, ZGP, vol. 10/8247, k. 27, 8245, k. 25; tamże, vol. 13, k. 169v; GAAO, zesp. 1, inw. 4, vol. 1, k. 1693; tamże, zesp. 37, inw. 1, k. 1694.

BORUSZEWICZ (BORUSIEWICZ) JAN

(1845–po 1923). Ur. w Galicji w Łuczycach (może Łuczycach k. Krakowa). Walczył w oddziale piechoty Bogdanowicza, wzięty do niewoli, więziony w Lublinie i Cytadeli Warszawskiej; zesłany do gub. nowgorodzkiej (na r. p. w rotacji arestanczej?). Po zwolnieniu mieszkał w Plocku; w „Roczniku Oficerskim” z 1923 wymieniony jako weteran–ppor.

Maliszewski, *Uczestnicy*, s. 20; „Rocznik Oficerski”, 1923 (KEK).

BORZEWSKI ARTUR

(1848–1918). Ur. w Dubowcach w pow. tarnopolskim, szlachcic h. Lubicz, syn rządcy w Borkach Wielkich k. Tarnopola. Przed powstaniem był uczniem VIII klasy gimnazjum w Tarnopolu. Walczył w oddziale Leona Czechowskiego w Lubelskiem; następnie zaciągnął się jako szeregowiec do oddziału Horodyńskiego i dostał się do niewoli pod Radziwilłowem. Więziony w Kijowie, po pozbawieniu wszelkich praw stanu skazany na osiedlenie na Syberii Wsch.; 21 X 1863 wyrok konfirmował dowódca wojsk Kijowskiego Okręgu Wojen. 22 VI 1864 przybył do Tobolska parostatkiem „Jermak”; 24 VI t.r. wyruszył w dalszą drogę tym samym parostatkiem. Przebywał w Krasnojarsku i w Minusińsku w gub. jenijskiej, pracował tam jako parobek; wspomina go Czaplicki. Przed 1/13 III 1866 za pośrednictwem ks. Ruczki i konsula ros. w Wiedniu Stackelberga posłano mu na Syberię 10 rub. Znajdował się na liście 253 poddanych austr., o których ulaskawienie Stackelberg prosił w VI 1867 oraz 53 z nich, których nac. III Oddziału Szuchałow przedstawił do ces. łaski. 17 VII t. r. cesarz przychylił się do prośby. Po 16 VII 1868 odesłany do Galicji z obowiązującym dozgonnie zakazem wjazdu w granice Cesarstwa Ros. Przed 29 XII 1868 dotarł już do domu w Borkach Wielkich. W XII t. r. ks. Ruczka wzywał go za pośrednictwem prasy, ażeby zgłosił się po 10 rub., odesłanych dla niego z Rosji. Po powrocie mieszkał we Lwowie, w 1896 był urzędnikiem kolei państwowej w Mszanie k. Lwowa; żonaty, miał dwoje dzieci. Zm. we Lwowie 3 IX 1918, pochowany na Cmentarzu Łyczakowskim.

RGIA (S. Petersburg), zesp. 1286, inw. 50, vol. 495, k. 49–53; tamże, vol. 507, k. 12v–13; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1864, inw. 39, vol. 265, k. 239; tamże, 1867, vol. 15, cz. 119, k. 1–2v, 4–15, 20–21, 33–35v, 138, 139–139v; Ruczka A., *Życiorys ks. L. Ruczki*, s. 76–77; CDIAU (Lwów), zesp. 195, inw. 1, vol. 78, k. 151–151v; „Czas”, 1867, nr 298, 1868, nr 135, 179, 298, 1869, nr 133; „Gazeta Narodowa”, 1863, nr 266, 1865, nr 70, 1866, nr 60, 1868, nr 298; Cholodecki, *Dąb–Dąbczańscy*, s. 17, 32; tegoż, *Księga pamiątkowa*; Medyński, *Podolanie* (KEK); „Gazeta Narodowa”, 1869, nr 147; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 46; Nartowski, *Z ław szkolnych*

DĄBROWSKI EDWARD

Ur. ok. 1848 (w 1864 — 161.). Syn Wincentego i Franciszki, mieszczanin z Krakowa. Przed powstaniem przebywał w Węgleszynie w Kieleckim. Brał udział w powstaniu, wzięty do niewoli w V 1864 na drodze k. Działoszyc w pow. kieleckim. Więziony w Warszawie, 15 VII 1864 wysłany do Pskowa w 35. partii. Jesienią 1864 przybył do Tomska; w V 1865 wysłany na osadzenie w okr. kańskim gub. tomskiej. Brak informacji o dalszych losach.

AGAD, ZGP, vol. 9/6416; tamże, vol. 12, k. 745v; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1865, vol. 31, k. 290; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 46; „Czas”, 1865, nr 15; „Gazeta Narodowa”, 1865, dodatek do nr. 12, 1866, nr 186.

Listy matki, Franciszki M. (?) Dąbrowskiej w sprawie syna:

1. [Z 1865]:

Szanowny i Wielmożny X. Dobr. i Opiekunie Stroskanych!

Stroskana matka — która już poprzednio upraszała W. Dobr. o wstawiennictwo za swym jedynakiem Edwardem Dąbrowskim którego był wzięty pod Działoszycami jako owca zblakana — a otrzymawszy teraz od niego list i dowiedziawszy się o jego punkcie pobytu — upraszam pokornie W.X. Dobr. aby raczył me serce zbolale uleczyć — i lżę moją osuszyć — a jako „Protector Narodu” raczył Edwarda Dąbrowskiego z jego młodocianej niedoli wyrwać i na łono matki wrócić.

Za co w zamian biedna Krakowianka u stóp Ołtarza N. M. P. pokorne modły wzniesie za Wybawcę jej syna — prosząc Najwyższego o jak najdłuższe zdrowie i życie dla W. X. Dobr. — jako dla Narodu potrzebnego Pasterza, którego rozpuszczone owce do właściwej siedziby sprowadza.

Zarazem dołączam wiadomość jego do mnie pisaną — gdzie jest jego miejsce pobytu — to jest, iż nateraz znajduje się w gubernii Kańskiego powiatu Wóznice włości Sierocińskiej we wsi Wierchniczkańskiej —

Z głębokim dla W. X. Dobr. szacunkiem

M. Dąbrowska
mieszkająca w Ulicy Siennej pod N. 55.
błagająca pokornie W. X. Dobr.
jej syna Wyswobodziciela

* Listu tego brak w papierach ks. Ruczki.

2. Z 12 I 1866:

Wielmożny Mości Xięże Kanoniku Dobrodzieju!

Ośmielona powszechnie znaną ludzkością J. X. Dobrodzieja, której dałeś i dajesz ciągle dowody gorliwym wyjednywaniem powrotu z niewoli Rossyjskiej poddanych Austriackich, dawałam się po dwakroć w roku zeszłym udawać się do Jego łaski z prośbą o wstawienie się za moim synem Edwardem Dąbrowskim, internowanym w Gubernii Tomskiej, by mógł powrócić do rodzinnego Kraju podobnie jak wielu z jego współtowarzyszy niedoli, którzy się już cieszą wolnością zawdzięczając takową JMX Dobrodziejowi.

Gdy jednak dotąd na moje dwa listy żadnej nie mam odpowiedzi, i obawiam się aby takowe na poczcie nie zaginęły, widzę się więc spowodowaną przypomnieć się i polecić laskawej pamięci JMX Dobrodzieja mając niewątpliwą nadzieję, że mnie swą odpowiedzią jako strapioną matkę pocieszyć raczy —

Z głębokim uszanowaniem mam zaszczyt pozostać dla WJMX Dobrodzieja

najuniżeńszą służą
Franciszka Dąbrowska
pod L. 100 przy Ulicy
Targowica Kleparz

Kraków d. 12 Stycznia 866.

DĄBROWSKI FRANCISZEK zob. DZIAKIEWICZ (DZIAKIEWICZ-MICHNOWICZ) BRONISŁAW**DĄBROWSKI (DĘBOWSKI) JÓZEF**

(Ok. 1847–1866) (w 1864 — 17 l.). Szewc z miasteczka Dębowiec k. Jasła. Brał udział w powstaniu, dostał się do niewoli pod Komorowem 20 VI 1863. Więziony w Stopnicy i Radomiu, decyzją nac. Radomskiego Oddziału Wojen. z 22 VIII 1863 skazany na 3 lata rot aresztanckich. Początkowo odbywał karę w twierdzy Modlin; 14 V 1864 wysłany z Warszawy do Pskowa w 31. partii. Skierowany do twerskiej rot aresztanckiej. Wg mylnej informacji prasy galic. miał być zwolniony za wstawiennictwem konsula austr. w Warszawie na mocy decyzji z 24 XI 1864. W rzeczywistości w 1866 został odesłany na osadzenie do gub. jenijskiej. Przybył do Tobolska 3 VII 1866 parostatkiem „Tjumień”; 5 VII t.r. wyruszył w dalszą drogę w 4. partii parostatkiem „Sibirak”. Wyruszył z Tomska 24 VII 1866 w 120. partii konnej. We IX 1866 dotarł do gub. jenijskiej; skierowany do gm. Abakanskaja w okr. minusińskim. Zm. w gub. jenijskiej zapewne 26 X 1866 (przed 21 VI 1867).

AGAD, ZGP, vol. 9/7180; tamże, vol. 13, k. 269v–270; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1864, vol. 266, k. 159, 328–330v; 1866, vol. 8, k. 181, 182, 182v, 223, 224v, 269, 270, 270v; „Czas”, 1863, nr 146, 1865, nr 146, 232; „Gazeta Narodowa”, 1865, nr 4, 229, 1866, nr 186; „Gazeta Lwowska”, 1865, nr 3; Terlecki, *Udział Podkarpacka*, s. 82; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 46.

DEC WOJCIECH

Ur. ok. 1844/1845 (w 1863 — 18 l., w 1866 — 22 l.). Syn Michała, mieszczanin z Sokolowa (Małopolskiego), czeladnik szewski. Walczył w oddziale Czachowskiego, wzięty do niewoli w bitwie pod Jurkowicami. Wysłany do Pskowa 29 XI 1863 w 11. partii do decyzji MSW. Sądzony we Włodzimierzu, po pozbawieniu wszelkich praw stanu skazany na 3 lata r. p. w tambowskiej rocie aresztanckiej. 31 V 1865 na skutek interwencji konsulatu austr. w Warszawie (w wyniku starań ks. Ruczki) i za aprobatą namiestnika Królestwa Pol. jako rekrut wojsk austr. uzyskał zgodę na powrót przez Królestwo do kraju z obowiązującym dozgonnie zakazem wjazdu w granice Cesarstwa Ros. 6 I 1866 wrócił do Galicji przez Urząd Powiatowy w Jaworznie (zob. też list Anny, matki Jana Łukaszewicza, do ks. Ruczki).

AGAD, ZGP, vol. 7/1534; tamże, vol. 12, k. 160v; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1865, vol. 198, k. 3–5; RGIA (S. Petersburg), zesp. 1286, inw. 24, vol. 167, k. 184v; tamże, vol. 194, k. 26; Ruczka, *Życiorys ks. L. Ruczki*, s. 68; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 46; „Czas”, 1865, nr 13, 232; „Gazeta Narodowa”, 1865, nr 229, 1866, dodatek do nr. 12, nr 186.

zamieszkanie w głębi Rosji; 29 XI 1863 wysłany w 11. partii do Pskowa do decyzji MSW. Sądzo-
ny we Włodzimierzu, po pozbawieniu wszelkich praw stanu skazany na r. p. w permskiej rocie
aresztanckiej. Brak informacji o powrocie.

AGAD, ZGP, vol. 7/1553; tamże, vol. 12, k. 162; RGIA (S. Petersburg), zesp. 1286, inw. 24, vol. 186, k. 190; tamże,
vol. 194, k. 28v.

DYBOWSKI NAPOLEON

Pochodził z miejscowości Sokole (?) k. Boryni w pow. turczańskim, syn właściciela ziemskiego.
Brał udział w powstaniu, poległ lub został zesłany na Sybir. Znajdował się na liście 253 poddanych
austr., o których ulaskawienie prosił w VI 1867 konsul ros. w Wiedniu Stackelberg.

GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1867, vol. 15, cz. 119, k. 4–15.

DYDOWICZ (DYBOWICZ, DEDOWICZ) ANTONI

Ur. ok. 1840 (w 1863 — 23 l., w 1866 — 26 l.) we wsi Dąbie w pow. kolbuszowskim. Przed po-
wstaniem służący (koniuch) w Tarnowie, kawaler. Walczył w powstaniu w oddziale Popiela, wzięty
do niewoli 20 VI 1863 pod Komorowem. Więziony w Stopnicy i Radomiu, na mocy decyzji nacz.
Radomskiego Oddziału Wojen. z 22 VIII 1863 skazany na 3 lata rot aresztanckich; początkowo
odbywał karę w twierdzy Modlin. Wysłany z Warszawy do Pskowa 14 V 1864 w 31. partii. Skiero-
wany do kurskiej rot aresztanckiej. Wg prasy galic. 25 XI 1866 odstawiony do granicy w Szczako-
wej. Wg źródeł ros. przed 21 IX 1868 odesłany do Austrii z obowiązującym dogonnie zakazem
wjazdu w granice Cesarstwa Ros.

AGAD, ZGP, vol. 9/7192; tamże, vol. 13, k. 272v–273; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1867, vol. 15, cz. 119,
k. 162, 163–168; „Czas”, 1863, nr 146; 1866, nr 262, 285; „Gazeta Narodowa”, 1866, nr 264, 266; Kunisz, *Udział*
Ziemi Tarnowskiej, s. 283.

DYDYK JAN zob. TROJANOWSKI WŁADYSŁAW

DYGOWSKI ANTONI

Ur. ok. 1819 (w 1864 — 45 l.). Syn Wojciecha, mieszczanin ur. w Królestwie Pol. (?). Przed po-
wstaniem mieszkał we Lwowie. Katolik, kawaler, z zawodu szewc, analfabeta. Walczył w oddziale
powstańczym, wzięty do niewoli w Królestwie, skazany na r. p. w rotach aresztanckich „do uspokoi-
enia kraju”. Skierowany do rot archangielskiej, przybył tam 9 VII 1864. Następnie zapewne wy-
slany na osadzenie na Syberię. W 1868 i przed 20 II 1869 ks. Ruczka bezskutecznie zwracał się
z reklamacją o niego. Brak informacji o dalszych losach.

GAAO (Archangielsk), zesp. 1, inw. 4, t. 5a, vol. 671; tamże, zesp. 9, inw. 1, vol. 187, 189; „Czas”, 1869, nr 43.

DYMNICKI FLORIAN

Ur. ok. 1843 (w 1863 — 20 l.). Syn Ferdynanda, mieszczanin z Przeworska; przed powstaniem
uczeń, potrafił pisać i czytać po pol., kawaler. Walczył w oddziale Czachowskiego (?), dostał się do
niewoli po jego rozbiciu. Sądzo-ny w Warszawskim Oddziale Wojen., utrzymywał, że wzięto go do
oddziału przemocą, ale nie przedstawił na to dowodów. Decyzją komendanta oddziału 13 IX

1863 skazany na 3 lata r. p. w rotach aresztanckich w głębi Rosji. Wysłany 19 IX 1863 do Pskowa
w 2. partii. Skierowany do saratowskiej rot aresztanckiej. Następnie odesłany na osadzenie w gub.
jenisejskiej. Przybył do Tobolska 12 I 1866 w 9. konnej partii; 14 I wyruszył w dalszą drogę
w 11. konnej partii. Do Krasnojarska przybył 22 II 1866, stąd skierowano go do gm. Irbiejskaja
okr. kańskiego gub. jenisejskiej. Przed 20 VIII 1867 wysłany z powrotem do Galicji; w V 1868
przebywał jeszcze w Warszawie. Być może identyczny z Florianem Dymnickim ur. w Brzostku, sy-
nem Grzegorza i Marianny z Juśkiewiczów, bratem Antoniego, księdza, w 1888 proboszcza
w Kańczudze oraz Wincentego (1828–1888), powstańca 1863, agronoma i autora łowieckiego.
Przed powstaniem był on uczniem w Sanoku. Walczył w oddziale Tomasza Wierzbickiego, wg in-
formacji PSB i Kunisza poległ.

AGAD, ZGP, vol. 9/6838/205; tamże, vol. 13, k. 56v–57; RGIA (S. Petersburg), zesp. 1286, inw. 24, vol. 139,
k. 86v–87; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1866, vol. 8, k. 33, 103; tamże, 1867, vol. 54, k. 112; „Czas”, 1868,
nr 132; Ruczka, *Życiorys ks. L. Ruczki*, s. 90; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 46; Kunisz, *Udział*
Ziemi Tarnowskiej, s. 79, 117; Jankowski, *Rok 1863 w Przeworskiem*; PSB, t. VI, s. 62–63 (biogram Wincentego Dymnic-
kiego pióra J. W. Kobyłańskiego).

List brata, ks. Antoniego Dymnickiego, do ks. Ruczki:

L. Jehsus [sic]!

Wielmożny księżę Dobrodzieju!

Pan Bzowski z Pantalowic zobowiązał się upraszać Wielmożnego księdza o laskawe zajęcie się uwol-
nieniem z niewoli moskiewskiej Floriana Dymnickiego, który w r. 1863 opuścił szkołę przyłączył się do
szeregów walczących w Królestwie Polskim — i według rozlicznych świadectw poleciał w bitwie za
wolność — Przez pięć lat strapiona rodzina wierzyła tym złowrogim wiadomościom i żadnych nie przed-
siębrała kroków do odszukania mniemanego nieboszczyka — tego dopiero roku głucho zaczęły docho-
dzić wieści o życiu Floriana, lecz nie Dymnickiego ale Dębkowskiego z Przeworska — gdy jednak Dęb-
kowskich a zwłaszcza Floriana w Przeworsku nie było, rodzina Dymnickich wpadła na myśl szczęśliwą,
że to być może Dymnicki nie Dębkowski i dlatego przez Pana Bzowskiego udawała się do Wielmożnego
Pana Dobrodzieja, by swego całego krajowi znanego i przez wszystkich sprawiedliwie ocenianego użył
wpływu do uwolnienia Floriana Dymnickiego.

Być może, że staraniom Wielmożnego księdza Dobrodzieja przypisać należy że Florian Dymnicki
ma być już w Warszawie gdzie go rząd moskiewski zatrzymuje, gdyż go dotąd z całą dokładnością nie re-
kwirował — że ma być pod strażą w Warszawie dowiedziałem się od powracającego z niewoli Macha
[zob.], który przejeżdżając przez Przeworsk uwiadomił gminę, że Florian Dymnicki czeka w Warsza-
wie, aż się ktoś o niego upomni. Urząd gminny w Przeworsku obiecał mi że napisze do Konsulatu au-
striackiego w Warszawie za nim, lecz ta droga zdaje mi się daleką — z całym tedy zaufaniem udaje się do
Wielmożnego Pana Dobrodzieja z najuprzejmiejszą prośbą, być i bratem moim Florianem laskawie za-
jąć się raczył. Strapiona a dziś ucieszona matka wraz z całą rodziną szczerą do Boga modlitwą wywdzię-
czy się za trudy podjęte okolo uwolnienia nieszczęśliwego młodzieńca, który umarły powraca na jej łono.

Z najgłębszym szacunkiem i poważaniem sługa powolny

ks. Antoni Dymnicki
pleban w Manasterzu!

poczta Przeworsk dnia 25/5 68.

GRZEGOZIŃSKI JACENTY zob. **RZEGOZIŃSKI JACENTY****GRZESICKI WINCENTY**

Szlachcic (niewylegitymowany?) z obw. sądeckiego, przed powstaniem był praktykantem aptekarskim w Krakowie. Walczył w powstaniu w st. por. w oddziałach Langiewicza i Ruckiego w Lubelskiem, wzięty do niewoli pod Fajslawicami (?). Więziony w Lublinie i Cytadeli Warszawskiej, sądzony przez sąd wojen.—polowy w Lublinie, 15 X 1863 skazany na osiedlenie na Syberii. Na mocy confirmacji namiestnika z 4/16 XI 1863 na orzeczeniu Audytoriatu Polowego z 2/14 XI t.r. wyrok ten zamieniono na 8 lat c.r. w twierdzeniach. Wyruszył z Warszawy 14 XI 1863; 20 III 1864 przybył do Tomsku, gdzie pozostawał w więzieniu. 13 IV t.r. wyruszył w dalszą drogę, 3 VI dotarł do Krasnojarska w 3. partii. 10 VI w tej samej partii wysłany do Irkucka, przybył tam 25 VIII. 3 IX wysłano go na podwodzie do zakładów nerczyńskich, skierowano go do Huty Piotrowskiej. W powstaniu i na zesłaniu zetknął się z Ludwikiem Zielonką, który wielokrotnie wspominał go w swych pamiętnikach (jako Leona Grzesickiego). W I 1865 przedstawiony do łaski ces. 22 VI 1865 (na mocy decyzji z 3 I t.r.) rozporządzeniem gub. irkuckiego został odesłany do Warszawy, a stamtąd do Galicji. W XII 1867 przekazał na ręce Leopolda Lipińskiego w Krakowie dla powracających do kraju sybiraków sumę 24 złotych reńskich i 50 krajcarów, dochód z przedstawienia teatru amatorskiego w Dębicy. W 1868 mieszkał w Pilźnie, skąd 11 IX t.r. pisał do ks. Ruczki w sprawie Cyryła Wrońskiego (zob.).

AGAD, ZGP, vol. 3/398 (pod nazwiskiem Grzesiński); tamże, TKŚ, sygn. 3, k. 101v–102 (Grzelicki); Cederbaum, *Wyroki Audytoriatu Polowego*, s. 42–43; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1864, inw. 39, vol. 265, k. 134, 143v, 216v, 469v; tamże, 1865, vol. 127, cz. 1, k. 4–5, 9, 11; Ruczka, *Życiorys ks. L. Ruczki*, s. 53, 54, 133; Zielonka L., *Wspomnienia*, s. 38, 40, 147, 150; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 46; „Czas”, 1865, nr 13, 232, 1867, nr 284; „Gazeta Narodowa”, 1865, dodatek do nr. 12, nr 229, 1866, nr 189.

GRZEŚKOWSKI (GRZESZKOWSKI) TOMASZ

Ur. ok. 1848 (w 1864 — 16 l.). Syn Łukasza, mieszczanin z Kolbuszowej. Walczył w oddziale Czachowskiego, został wzięty do niewoli przez chłopów we wsi Borów. Wysłany 31 III 1864 w 27. partii z Warszawy do Pskowa. Skazany na osadzenie w gub. tomskiej. 12 VII t.r. wyruszył z Tobolska do Tomsku parostatkiem „Jermak”. Przed 1 XII wysłano go z Tomsku do gm. Nikolajewskaja w okr. tomskim. Brak informacji o dalszych losach.

AGAD, ZGP, vol. 8/5079, k. 80; tamże, vol. 12, k. 544v; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1865, vol. 31, k. 90v; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 46.

GRZĘDZIEL (GRANDZIEL) FRANCISZEK

Ur. ok. 1839 (w 1866 — 27 l.). Pochodził ze Lwowa, czeladnik kowalski. Brał udział w powstaniu, następnie zesłany w głąb Rosji. O jego zwolnienie zabiegał ks. Ruczka; wg prasy galic. w XII 1865 podany do łaski ces. Znajdował się jeszcze na liście 253 poddanych austr., o których ulaskawienie prosił w VI 1867 konsul ros. w Wiedniu Stackelberg (z adnotacją: „zurück”). Wg źródeł ros. przed 21 IX 1868 odesłany do Austrii z obowiązującym dozgonnie zakazem wjazdu w granice Cesarstwa Ros.

GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1867, vol. 15, cz. 119, k. 4–15, 162, 163–168; „Gazeta Narodowa”, 1866, nr 4, dodatek do nr. 94, nr 189.

GRZYB (GRZYWA) JAN

Ur. ok. 1840 lub 1842/1843 (w 1863 — 20 lub 23 l., w 1867 — 25 l.). Syn Michała, chłop ze wsi Luszowiec lub Wodna k. Jaworzna, kawaler, potrafił czytać i pisać po polsku. Brał udział w powstaniu, wzięty do niewoli pod Lelowem. Skazany na 2 lata r.p. w rotach aresztanckich w głębi Rosji; 13 IX 1863 wyrok konfirmował nacz. Warszawskiego Oddziału Wojen. (Miechowsko—Olkuckiego Oddziału Wojen.). Wysłany do Pskowa do decyzji MSW 28 X 1863 w 6. partii. 8 XI t.r. skierowany do kaluskiej rotacji aresztanckiej, przybył tam 29 XI. 10 VII 1865 decyzją MSW został zesłany na osadzenie na Syberii Wsch. Przybył do Tobolska 29 I 1866 w 25. konnej partii, 3 II wysłany w dalszą drogę w 31. konnej partii, bez zakucia w kajdany. W III 1866 dotarł do gub. jenijskiej, przed 19 IV t.r. odesłany na miejsce osadzenia w okr. minusińskim. Ulaskawiony 17 V 1867 (?); przed 21 XII 1868 (po 22 I 1869?) opuścił gub. Jenisejską, udając się w drogę powrotną do kraju.

AGAD, ZGP, vol. 9/6926, k. 293, 6923, k. 290; tamże, vol. 13, k. 90v–91; APP, Akta nacz. wojen. plockiego, poszyt 3, k. 93, 95; RGIA (S. Petersburg), zesp. 1286, inw. 24, vol. 169, k. 23, 26v–28; tamże, inw. 25, vol. 1194, k. 48, 49; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1866, vol. 8, k. 82, 131, 133v; tamże, 1867, vol. 246, k. 95, 96, 97; tamże, vol. 15, cz. 119, k. 194; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 46; „Czas”, 1865, nr 65; „Gazeta Narodowa”, 1865, dodatek do nr. 65, 1866, nr 189.

List do ks. Ruczki z 29 VI 1865:

Jaśnie Wielmożny Deputacie!

Uciekam się do litościwego serca Twojego JWDeputacie. Biedni ludzie ale pobożni przybyli do mnie z prośbą za synem swoim — ja zaś z otwartością udaję się do Ciebie JWDeputacie. Jan Grzyb ze Wsi Luszowiec Powiatu Jaworzno wydalil się do Królestwa Polskiego — wzięty do niewoli — siedzi w Kałudze — jak listem doniośl. Twojemu dobremu sercu JWDeputacie nieszczęśliwego poleca

Wielbiciel i sluga
Karol stary polak [?]*

29/6 65.

* „Karol stary polak” — występujący w sprawie Jana Soltysika (zob.) — sprawia wrażenie jakiegoś pseudonimu. Pseudonim „Stary Polak” nosił — wg *Słownika pseudonimów i kryptonimów pisarzy polskich* Adama Bara — trzeciorzędny poeta ze Lwowa Feliks Boznański, ale wg PSB zm. ok. 1860.

GRZYBEK (GRZYBSKI) MIKOŁAJ

(Ok. 1843—po 1903) (w 1902 — 59 l.). Syn Jana, chłop ze wsi Przeginia Duchowna k. Czernichowa w Krakowskim. Walczył w powstaniu w oddziale Jordana, ranny, dostał się do niewoli w bitwie pod Wąsowem 15 VIII 1863. Wysłany 31 III 1864 do Pskowa do decyzji MSW w 27. partii. Sądzony we Włodzimierzu, po pozbawieniu wszelkich praw stanu skazany na 2 lata r.p. w kostromskiej rotacji aresztanckiej. Następnie odesłany na osadzenie do gub. jenijskiej. Przybył do Tobolska 3 VII 1866 parostatkiem „Tiumen”, 5 VII t.r. wyruszył z Tobolska do Tomsku w 4. partii parostatkiem „Sibirak”. Wysłany z Tomsku do Syberii Wsch. w 121. konnej partii 25 VII t.r. We IX 1866 dotarł na miejsce osadzenia w gm. Abakanskaja w okr. minusińskim gub. jenijskiej. Przed 20 VIII 1867 odesłany z powrotem do Galicji. Wg własnych słów spędził na zesłaniu 6 lat. W 1902–1903 mieszkał w Przegini, był żonaty, starał się o zapomogę Tow. Wzajemnej Pomocy Uczestników Powstania r. 1863/64.

Miałem sam osobiście przy tej sposobności złożyć moje uszanowanie Wielmożny księdzu Kanonikowi ale zatrudnienie przy kościele — i chorzy liczniejsi jak dotąd nie pozwalają mi wyjechać — w piątek zaś t. j. 11. b. m. pogrzeb ś. p. K. Sankowskiego. Dla śpieszniejszego zatem przesłania udaję się pismem do Wielmożnego ks. Kanonika z niniejszą prośbą — oświadczając przy tem, gdyby jakie wydatki były potrzebne nie omieszkam natychmiast należytości przesłać.

Przepraszając za moją śmiałość, ale wielce byłbym szczęśliwy, gdybym mógł choć kilka łaskawych wyrazów od Przewielebności Waszej w odpowiedzi otrzymać, aby znów dalej zainteresującym zakomunikować. Załączając w końcu wyraz najgłębszego szacunku i poważania

sluga
Ks. Józef Michalik Coop.*
Mielec 10/12 868.

* Cooperator — kapłan pomocniczy.

KUBICKI MICHAŁ

(Ur. ok. 1842) (w 1863 — 21 l.). Syn Jana, mieszczanin z Kolbuszowej. Walczył w oddziale Czachowskiego, dostał się do niewoli pod Jurkowicami. Skazany na zamieszkanie w głębi Rosji; wysłany 29 XI 1863 w 11. partii do Pskowa do decyzji MSW. Sądzony we Włodzimierzu i po pozbawieniu wszelkich praw stanu skazany na 3 lata r.p. w permskiej rocie aresztanckiej. Następnie odesłany na osadzenie do gub. jenisejskiej. 10 XI 1866 przybył do Tobolska w 119. konnej partii. 15 XI wysłany w dalszą drogę w 104. konnej partii, bez zakucia w kajdany; 10 X t.r. dotarł do Tomska. Nazajutrz wyruszył do Krasnojarska w 200. konnej partii. Wg prasy galic. został ulaskawiony przed VIII 1866. Przed końcem 1867 odesłano go z gub. jenisejskiej do kraju.

AGAD, ZGP, vol. 7/1493; tamże, vol. 12, k. 157v; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1866, vol. 8, k. 314, 315; tamże, 1867, vol. 54, k. 29v; tamże, 1872, vol. 6, k. 50–50v; GAIŃ (Irkuck), zesp. 24, inw. 12, vol. 297, k. 38v; „Gazeta Narodowa”, 1866, nr 196.

KUBICZ (KUBICA) BŁAŻEJ

Ur. ok. 1842 (w 1864 — 22 l.). Pochodził z Jordanowa, szlachcic; przed powstaniem student medycyny na Uniw. Jagiellońskim. Walczył w powstaniu w oddziale Topora, wzięty do niewoli podczas ataku na Opatów. Po pozbawieniu wszelkich praw stanu skazany na osiedlenie na Syberii Wsch.; 26 VII/7 VIII 1864 wyrok konfirmował namiestnik Królestwa Pol. Wysłany z Warszawy 13 VIII 1864. Wyruszył z Tobolska 15 IX t.r. na podwodzie, 2 X przybył do Tomska. W dwa dni później wysłany z Tomska w dalszą drogę na podwodzie. 25 XI 1864 dotarł w ten sam sposób do Irkucka; 6 XII t.r. odesłany na podwodzie na miejsce osiedlenia w gm. Tułunowskaja w gub. irkuckiej; zarabiał na życie wyrobem papierosów. Na mocy manifestu ces. z 16 IV 1866 przeniesiony do kategorii zesłanych na zamieszkanie. Przed 4 III 1868 odebrał tam 8 rub., wysłane mu z kraju za pośrednictwem ks. Ruczki. Przed 2/14 IV t.r. poseł austr. wniósł prośbę o jego ulaskawienie; w odpowiedzi namiestnik zaopiniował, że nie widzi przeszkód dla jej spełnienia. Ponownie reklamowany przez ks. Ruczkę przed 14 V 1869. Przed 17 VII 1869 odesłany do kraju z obowiązującym dozwolonym zakazem powrotu w granice Cesarstwa Ros.

AGAD, ZGP, vol. 4/1444, k. 474; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1865, vol. 31, k. 121, 142; tamże, 1867, vol. 15, cz. 119, k. 127–127v, 225, 226; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 47; „Gazeta Narodowa”, 1866, nr 196; „Czas”, 1868, nr 53, 1869, nr 140, 172.

19 IV 1866 przyjaciel ze studiów J. Frömrich interweniował u ks. Ruczki w sprawie B.K.:

Szanowny Księżu Dobrodzieju!

Rozgłośne imię, jakie sobie w kraju i zagranicą zyskałeś bezinteresownem, a prawdziwie ojcowskim staraniem o uwięzionych rodaków, ośmiela mnie, jakkolwiek nieznanego, do zanieśienia do Ciebie Szanowny Mężu prośby o wstawienie się jeszcze za jednym uwięzionym — za Błażem Kubicz z Jordanowa w Galicyi, byłem uczniem medycyny na Wszechnicy Jagiellońskiej, moim przyjacielem. Już to kilka razy reklamowała go rodzina jego, a ja wysłałem ostatnią prośbę w imieniu matki jego, zda mi się, jeszcze w maju 1865 r. przez ręce Ck. Komisji Namiestniczej, do którego to podania metrykę chrztu więźnia załączyłem.

Ponieważ jednak do tego czasu żadnej odpowiedzi ze strony Ck. Komisji nie otrzymałem, a mój przyjaciel, wedle ostatniego listu jego, d. 11 go stycznia b. r. do mnie pisanego, już czternasty miesiąc na Syberii w wołości Tułunowie w Irkuckiej gubernii, bez najmniejszej nadziei powrotu, i w niedostatku (utrzymuje się bowiem tylko z wyrabiania papierosów) pozostaje, postanowiłem jeszcze zakolatać do niezamykających się dla strapiionych drzwi Kapłana-Ojca, i prosić o łaskawe wstawienie się za moim biednym kolegą.

Racz więc Łaskawy Panie wybaczyć mojej śmiałości, i spojrzeć przychylnem okiem na niniejsze pismo — przyjmując za to ode mnie wszystko to, co Ci ubogi student dać może, tj. najgłębszy szacunek i wysokie poważanie, z jakim pozostaje Szanownego Księdza Dobrodzieja

uniżony sluga
J. Frömrich [?]
sluch. medyc.

Kraków d. 19^{go} kwietnia 1866.

KUBIK FRANCISZEK

Ur. ok. 1844 lub 1846/1847 (w 1864 — 17 l., w 1867 — 20, 21 lub 24 l.). Syn Franciszka, mieszczanin z Galicji, katolik. Za udział w powstaniu skazany na mocy rozporządzenia nac. Radomskiego Oddziału Wojen. z 6 IX 1863 na 3 lata r.p. w rotach aresztanckich. Początkowo odbywał karę w Modlinie; 14 V 1864 wysłany w 31. partii z Warszawy do Pskowa. Skierowano go do rot archangielskiej, dotarł tam 15 VIII t.r. Następnie zesłany na osadzenie do Syberii Wsch. 5 III 1866 przybył do gub. jenisejskiej, odesłany do gm. Ustianskaja w okr. kańskim. Przed 20 VIII 1867 wyruszył z gub. jenisejskiej w drogę powrotną do kraju. Przed 21 IX 1868 (30 X 1869?) odesłany do kraju z obowiązującym dozwolonym zakazem powrotu w granice Cesarstwa Ros.

AGAD, ZGP, vol. 9/7097, 7083, 7095; tamże, vol. 13, k. 248v–249; GAAO (Archangielsk), zesp. 1, inw. 4, t. 5a, vol. 671; tamże, zesp. 9, inw. 1, vol. 187; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1867, vol. 54, k. 112; tamże, vol. 15, cz. 119, k. 159–160, 238–238v.

KUBOWICZ FELIKS

Ur. ok. 1827 lub 1831 (w 1863 lub 1867 — 36 l.). Pochodził z Niemiłowa k. Łopatyna; przed powstaniem urzędnik prywatny. Zaciągnął się do oddziału Horodyńskiego, dostał się do niewoli pod Radziwilłowem. Sądzony w Kijowie, na mocy konfirmacji dowódcy wojsk Kijowskiego Okręgu Wojen. skazany na osiedlenie na Syberii Wsch. Wysłany z Tobolska do Tomska 6 XI 1864 w pieszej partii; 17 II 1865 przybył do Tomska. 19 II t.r. wyruszył w dalszą drogę w 53. pieszej partii. 24 III 1865 dotarł w tej samej partii do Krasnojarska; odesłany na miejsce osiedlenia w gm. Su-

go Pana jako Ojca i opiekuna mego do którego jeszcze ośmielał się zasiać parę słów i jak najniższy ukłon i najczulsze życzenia Jaśnie Wielmożnemu Panu jako Ojcu i dobrodziejowi memu oraz Wielmożny Pani całując rączki razem z rodziną Pańską, oby te mogły mieć udział u Jaśnie Wielmożnego Pana, przytem z wielką nieśmiałością i prośbą ośmielał się tu zatrudnić J. Wielmożnego Pana dobrodzieja mego ażeby Jaśnie Wielmożny Pan Dobrodziej był laskaw zaniść odemnie ukłon Państwu Zebrackiem oraz Pani Laniowy.

Polecam się laskawej pamięci i godności Jaśnie Wielmożnego Pana dobrodziejowi najczulszy i najniższy sługa

Jakób Labrocki

Adres do rąk Panu Kapitanowi Mojsenko komendantowi rot arestanckich w Permie.

LAGOCKI (LEGOCKI, LACHOWSKI) STEFAN (SZCZEPAN) vel STANISŁAW

Ur. ok. 1812 (w 1863 — 51 l.). Syn Antoniego, pochodził z Węgier, mieszczanin, katolik. Walczył w powstaniu w oddziale Czachowskiego, dostał się do niewoli 22 X/6 XI 1863 po potyczce pod Wierzchowiskami w Opatowskiem (gdzie Czachowski zginął, a jego oddział został rozbity). Skazany na zamieszkanie w głębi Rosji; wysłany 29 XI 1863 w 11. partii do Pskowa do dyspozycji MSW. Sądzony we Włodzimierzu, po pozbawieniu praw stanu skazany na 3 lata r.p. w permskiej rocie areztanckiej. Następnie odesłany na osadzenie na Syberii Wsch. 18 XI 1866 wyruszył z Tobolska w 107. konnej partii; 13 XII t.r. przybył do Tomska. Nazajutrz wysłany w dalszą drogę do gub. jenijskiej w 203. konnej partii. Odbywał karę w gm. Użurskaja okr. aczyńskiego. Przed 4 XII 1867 odesłany z powrotem do Austrii.

AGAD, ZGP, vol. 7/1640; tamże, vol. 12, k. 168v; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1867, vol. 54, k. 30v, 78, 159–160.

LALIK JAN

Ur. ok. 1844 (w 1867 — 23 l.?). Poddany austr. Za udział w powstaniu wcielony do wojska, zaś po zwolnieniu z szeregów skierowany do tobolskiej rot areztanckiej. Był jednym z 8 austr. poddanych, którzy 12 X 1867 zwrócili się do tamtejszego oficera żandarmerii, aby poparł ich prośbę o pozwolenie na powrót do kraju. 10 VIII 1868 zgoda MSW. Przed 28 III 1869 odesłany do Austrii z obowiązującym dozgonnie zakazem wjazdu w granice Cesarstwa Ros.

GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1867, vol. 15, cz. 119, k. 211, 212–212v, 250, 251; tamże, cz. 150 (całość).

LAM LUCJAN (ŁUCJAN) KONRAD

(1839–1864). Ur. w Kocmaniu na Bukowinie; syn Konrada, c. k. komisarza skarbowego, i Joanny z Ziolkich, młodszy brat dziennikarza, pisarza i także powstańca Jana. Przed powstaniem mieszkał z ojcem w Podkamieniu w pow. brodzkim. Zaciągnął się do oddziału Horodyńskiego, dostał się do niewoli w Leduchowie po bitwie pod Radziwillowem. Więziony i sądony w Kijowie, skazany na 4 lata do Orenburga (lub na osiedlenie na Syberii Wsch.). Zm. na tyfus w szpitalu w Ekaterynburgu lub w gub. jenijskiej (wg nekrologu brata Jana Lama w „Czasie” został w drodze na zesłanie zamordowany przez ros. eskortę, wg Nartowskiego „padł ofiarą brutalnego gwałtu”); pierwsze urzędowe potwierdzenie jego śmierci pochodzi z 7 XI 1868. W VI 1867 o ula-

skawienie go zabiegał konsul ros. w Wiedniu Stackelberg. Wg towarzysza broni i zesłania Franciszka Nartowskiego (zob.) był to „pelen inteligencji, pelen niezwykłego talentu młodzieniec”.

W życiorysach Jana Lama — który sam walczył jako kpt. w oddziale Leona Czechowskiego — pióra Stanisława Frybesa brak jakiegokolwiek wzmianki o młodszym bracie; tym niemniej był to z pewnością brat pisarza — potwierdza to nekrolog Jana w „Czasie”, ponadto w 1865/66 Jan rzeczywiście przebywał w Wiktorówce k. Kozowej (skąd pisał do ks. Ruczki) i 27 VII 1865 ożenił się tam z Marią Jasińską, córką właściciela majątku; bratem Jana określa L. L. także Nartowski.

GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1864, vol. 266, k. 403; tamże, 1867, inw. 15, cz. 119, k. 4–15, 282; Kolumna, s. 92; Micel; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 48; *Jan Lam*, „Czas”, 1886, nr 177; Nartowski, *Z ław szkolnych na Sybir*, s. 27, 47, 52; Cholodecki, *Dqb–Dqbczańscy*, s. 32.

10 XII 1865 Jan Lam interweniował u ks. Ruczki w sprawie brata:

Przewielebny Księżę i Dobrodzieju!

Rozgłos, jaki w całym biednym kraju naszym znalazły szlachetne zabiegi Przewielebnego Księdza Dobr. w celu wydobycia nieszczęśliwych ofiar ostatniego powstania z niewoli moskiewskiej, ośmiela mnie udać się do łaski Jego w następującym wypadku:

Brat mój Łucjan Lam, urodzony w Kotzmani na Bukowinie, a zamieszkały przy ojcu, c. k. komisarzu finansowym w Podkamieniu koło Brodów, brał udział w powstaniu przy oddziale Horodyńskiego i 2^{go} Lipca 1865 [1863] po klęsce Radziwillowskiej dostał się w Leduchowie do niewoli. Zaprowadzony do Kijowa, skazany tam został w Sybir — podobno na 4 lata. Według doniesienia urzędowego miał być posłany do Orenburga, prywatną drogą atoli odebrałem niepewną wiadomość, że umarł na tyfus, gdzieś w gubernii Jenizejskiej.

Potwierdzenia tej smutnej wieści nie znalazłem jednak w urzędowym wykazie Galicjan, zmarłych w niewoli, i mam w Bogu nadzieję, że się jeszcze okaże płonną. Na nieszczęście pozbawiony jestem wszelkich środków do robienia poszukiwań w tym względzie, i jedyną otuchą moją jest chrześcijańskie serce Przewielebnego Księdza Dobr. którego dobroć tyle rodzin już błogosławi. Racz zatem Przewielebny Księżę Dobrodziej przebaczyć, jeżeli wiedziony uczuciem braterskim, považam się z pominięciem zwykłych względów światowej grzeczności, naprzykrzać Mu się z prośbą o poczynienie odpowiednich kroków, by mieć autentyczną wiadomość o życiu lub śmierci mego brata; a jeżeli Bóg miłosierny pozwolił, żeby żył dotychczas, możeby jako dla mnie w oczach Moskwy winnego, dalo się dla niego uzyskać pozwolenie powrotu do kraju.

W końcu mam zaszczyt z wyrazem prawdziwej czci i najwyższego poważania pisać się Przewielebnemu Księdzu Dobrodziejowi

najniższym sługą
Jan Lam

Wiktorówka koło Kozowej 10/12 1865.

LANC (LANZ, LENC) MICHAŁ

Ur. ok. 1843 (w 1863 — 20 l., w 1866 — 23 l.). Syn Stefana, szewc z Kolbuszowej. Za udział w powstaniu skazany na zamieszkanie w głębi Rosji, 30 X 1863 wysłany w 7. partii do Pskowa do decyzji MSW. Sądzony we Włodzimierzu, po pozbawieniu praw stanu skazany na 4 lata r.p. w kazańskiej rocie areztanckiej. W IV 1865 za pośrednictwem ks. Ruczki otrzymał tam 5 rub. od rodziny. Wg prasy galic. 7 XI 1866 odstawiono go do granicy w Szczakowej. Wg źródeł ros. odesłany przed 21 IX 1868 z obowiązującym dozgonnie zakazem wjazdu w granice Cesarstwa Ros.

AGAD, ZGP, vol. 7/811, k. 329; tamże, vol. 12, k. 81v; „Gazeta Narodowa”, 1866, nr 5, dodatek do nr. 278; „Czas”, 1867, nr 298 (KEK); „Czas”, 1865, nr 100, 1866, nr 262, 272; „Gazeta Narodowa”, 1865, nr 86, 1866, nr 264; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1867, vol. 15, cz. 119, k. 162, 163–168; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 48.

LANDAU WULF (WOLF)

Ur. ok. 1833 (w 1863 — 30 l.). Syn Mendla, pochodził z Krakowa; urlopowany żołnierz wojsk austr. Brał udział w powstaniu, dostał się do niewoli z bronią w ręku 4 X 1863 we wsi Owczary k. Skaly. Skazany na zamieszkanie w głębi Rosji; wysłany 24 XII 1863 w 14. partii z Warszawy do Pskowa do dyspozycji MSW. Skierowany do gub. jarosławskiej, skąd na mocy decyzji departamentu policji wykonawczej i gubernatora jarosławskiego odesłany do Warszawy, a następnie do Galicji.

AGAD, ZGP, vol. 7/2155/290; tamże, vol. 12, k. 222v; *Żydzi a powstanie styczniowe*, s. 141.

LANDNER JOSEF

Ur. ok. 1814 (w 1864 — 50 l.). Syn Lorenza (Morenta?), rzemieślnik z miasta Preismaier w Austrii Dolnej, kawaler. Walczył w powstaniu w oddziale Denisowicza, dostał się do niewoli pod Dąbrową (Rogaczówkiem) k. Koniecpoła 21 I 1864. Skazany na zamieszkanie w głębi Rosji, wysłany 31 III 1864 w 27. partii do Pskowa do dyspozycji MSW. Sądzony we Włodzimierzu i po pozbawieniu wszelkich praw stanu skazany na 3 lata r.p. w orłowskiej rocie aresztanckiej. Brak informacji o dalszych losach.

AGAD, ZGP, vol. 8/5023; tamże, vol. 12, k. 539; RGIA (S. Petersburg), zesp. 1286, inw. 24, vol. 167, k. 524; tamże, inw. 25, vol. 1124, k. 50.

LANG ANTONI

Ur. ok. 1843 (w 1864 — 21 l.). Syn Jacentego, mieszczanin z Krakowa. Brał udział w powstaniu, dostał się do niewoli 21 II 1864 pod wsią Grabowiec w okolicach Opatowa (wraz z Konstantym Adamskim, zob.), za odmowę zeznań ukarany 40 nahałkami. Więziony kolejno w Kielcach, Radomiu i Warszawie. 23 IV 1864 wysłany w 29. partii do Pskowa do dyspozycji MSW. Sądzony we Włodzimierzu i po pozbawieniu wszelkich praw stanu skazany na 4 lata r.p. w kurskiej rocie aresztanckiej. W VIII 1865 przebywał w Orle wraz z m.in. Józefem Nałęczem—Odrzywolskim (zob.). W XI 1866 przewidziany do uwolnienia.

AGAD, ZGP, vol. 9/5523; tamże, vol. 12, k. 599; „Gazeta Narodowa”, 1865, nr 21; 1866, nr 264 (KEK); „Czas”, 1866, nr 262; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 48.

LANGE TEODOR false BIŃCZYCKI (BINCZYCKI, BIENCZYŃSKI) ANTONI

Ur. ok. 1838 (w 1863 — 25 l.) w Kaliszu (?), ewangelik. Od końca 1862 był studentem wydziału matematyczno—przyrodniczego Szkoły Gł. Za „udział w buncie” sądony w Warszawskim Okręgu Wojen. pod nazwiskiem A. Bińczyckiego, powroźnika z Krakowa, syna Szymona; rozporządzeniem dowódcy wojsk Warszawskiego Oddziału Wojen. z 8 IX 1863 skazany na 4 lata r.p. w rotach aresztanckich. Początkowo odbywał karę w 34. rocie w Modlinie. 8 II 1864 w 20. partii wysłany do Pskowa do decyzji MSW; decyzją z 24 II 1864 skierowany do rotacji archangielskiej (wy-

rok liczył się od 10 IX 1863). Zetknął się tam m.in. z Konstantym Borowskim, który wspominał go w pamiętnikach: „Poważany i kochany przez nas wszystkich, był starostą w kazamacie. Moim zaś najlepszym i serdecznym przyjacielem”. Otoczony szacunkiem i opanowany, występował w imieniu kolegów w zatargach z dowództwem. Następnie został odesłany na osadzenie do gub. jenijskiej. 9 XI 1866 w 118. konnej partii przybył do Tobolska; 15 XI wysłany w dalszą drogę w 104. konnej partii, bez zakucia w kajdany. 10 XII był w Tomsku; 11 XII wyruszył do gub. jenijskiej w 200. konnej partii. Odbywał karę w okr. aczyńskim. Wg listu Konstantego Michlewskiego (zob.) do ks. Ruczki z 13 VII 1868 już w połowie t.r. został odesłany do kraju; w drodze zatrzymał się w szpitalu z powodu choroby, zaś w VII t.r. przebywał w areszcie na ratuszu w Warszawie. Wg danych ros. po 22 I 1869 odesłany do Galicji z obowiązującym dozgonnie zakazem wjazdu w granice Cesarstwa Ros.

AGAD, ZGP, vol. 10/8359, k. 95, 8346, k. 82; tamże, vol. 13, k. 177–177v; RGIA (S. Petersburg), zesp. 1286, inw. 24, vol. 133, k. 413; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1866, vol. 8, k. 314–314v; tamże, 1867, vol. 15, cz. 119, k. 194, 195; tamże, vol. 54, k. 29, 150–150v; Ruczka, *Życiorys ks. L. Ruczki*, s. 87, 89; Starorypiński, Borowski, *Między Kamieńcem a Archangielskiem*, s. 307–309, 316, 398; „Czas”, 1868, nr 167; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 46.

LANYI ANTONI false ERDEV (ERDEL, LENDEJ) LASZLO (WŁADYSŁAW)

Ur. ok. 1833/1834 (w 1863 — 29 l., w 1866 — 33 l.). Syn Laszla (Władysława), pochodził z Nyíregyháza na Węgrzech. Dymisjonowany żołnierz wojsk austr., przed powstaniem był bez stałego zatrudnienia. Brał udział w powstaniu, ujęty 17 XI 1863 w Jeżówce w pow. olkuskim. 24 XII t.r. wysłany w 14. partii do Pskowa. Skazany na 1 rok r.p. w jarosławskiej rocie aresztanckiej, następnie w III 1865 odesłany na osadzenie do gub. tobolskiej. 9 III 1866 MSW przesłało gen.—gubernatorowi Syberii Zach. pismo wraz z prośbą nacz. gub. tobolskiej o przekazanie go przedstawicielstwu austr. Na mocy rozporządzenia ces. z 19 III t.r. uzyskał zgodę na powrót do Austrii z obowiązującym dozgonnie zakazem powrotu do Cesarstwa Ros. 11 IX odstawiony do granicy Galicji w Szczakowej.

AGAD, ZGP, vol. 7/2153, k. 288; tamże, vol. 12, k. 222v; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1866, vol. 312, cz. 119; „Czas”, 1866, dodatek do nr. 216 (pod nazwiskiem Lanyi false Lendej); „Gazeta Narodowa”, 1865, nr 90 (Laszlo Erdev), 1866, nr 186 (Władysław Erdel), 219 (Lanyi false Endej).

LASEK ANDRZEJ

Pochodził z Przeworska. Brał udział w powstaniu, dostał się do niewoli 4/16 X 1863 w Lasach Węgleńskich po rozbiciu jego oddziału (w bitwie pod Pińczowem 3/15 X 1863). Skazany na zamieszkanie w głębi Rosji, wysłany 24 XI 1863 w 10. partii do Pskowa do dyspozycji MSW. Sądzony we Włodzimierzu i po pozbawieniu wszelkich praw stanu skazany na 2 lata r.p. w wiackiej rocie aresztanckiej. Zm. tamże 20 II 1866 (informacja gubernatora wiackiego z 14 IV t.r.).

AGAD, ZGP, vol. 7/1312, vol. 7, k. 154.

LASOCKI STEFAN

Ur. ok. 1813 (w 1867 — 54 l.). Poddany austr., za udział w powstaniu zesłany na Sybir. Po 22 I 1869 odesłany z powrotem do Austrii z obowiązującym dozgonnie zakazem wjazdu w granice Cesarstwa Ros.

W VI 1867 o ulaskawienie go zabiegał konsul ros. w Wiedniu Stackelberg. Po 29 II 1868 (przed 26 III 1871) odesłany do Austrii z obowiązującym dozgonnie zakazem wjazdu w granice Cesarstwa Ros.

AGAD, ZGP, vol. 9/7099; tamże, vol. 13, k. 249v–250; GAAO (Archangielsk), zesp. 1, inw. 4, t. 5a, vol. 671; tamże, zesp. 9, inw. 1, vol. 187; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1867, vol. 15, cz. 119, k. 4–15, 119–121v, 290.

LINDNER ZYGMUNT (TOBIASZ ZYGMUNT)

(1843–1894). Ur. w Raniżowie k. Kolbuszowej, syn Tobiasza, szlachcic; z zawodu technik. Brał udział w powstaniu, dostał się do niewoli 17 X 1863 w bitwie w pobliżu Świętego Krzyża; skazany na zamieszkanie w głębi Rosji. Wysłany z Warszawy do Pskowa do decyzji MSW 12 III 1864 w 25. partii. Skazany na zamieszkanie (lub osiedlenie) w Syberii Wsch., 15 I 1865 przybył do Tobolska w partii aresztanckiej. Wysłany 3 IV t.r. z Tobolska w dalszą drogę w 4. osobnej partii na podwodzie; 27 IV przybył do Krasnojarska. 12 I 1865 (?) podjęto decyzję o odesłaniu go do Królestwa Pol., 30 VI 1865 został zawrócony z Krasnojarska pod rozkazy nac. Warszawskiego Oddziału Wojen. Wrócił do Krakowa 24 X t.r. Po powrocie ukończył studia wyższe i pracował jako geometra rządowy. Zm. 27 V 1894 w Stanisławowie.

AGAD, ZGP, vol. 10/7657, 7658; tamże, vol. 12, k. 470v; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1865, vol. 31, k. 157, 334v; tamże, vol. 127, cz. 1, k. 4–5, 19–19v; „Gazeta Narodowa”, 1865, nr 229; „Kurier Lwowski”, 1894, nr 154; „Dziennik Polski”, 1894, nr 154; „Głos Narodu”, 1894, nr 125; *Spocznq i wstanq!*, s. 18 (KEK); „Czas”, 1865, nr 232; „Wolne Polskie Slovo”, 1894, nr 163; Cholodecki, *Księga pamiątkowa*, s. 284; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczkę*, s. 48.

LINKIEWICZ ANTONI

Ur. ok. 1840 (w 1863 — 23 l.). Syn Jana (lub Juliana), mieszczanin z Krakowa. Brał udział w powstaniu, dostał się do niewoli 13/24 XI 1863 pod wsią Strojnow k. Łagowa w Kieleckiem. Skazany na zamieszkanie w głębi Rosji, 8 I 1864 wysłany w 15. partii do Pskowa do decyzji MSW. Skierowany do gub. orenburskiej pod dozór policyjny. Następnie przeniesiony do gub. jenijskiej; w X 1866 przybył do okr. minusińskiego. Przed 20 VIII 1867 odesłany z powrotem do Austrii.

AGAD, ZGP, vol. 7/2246/58; tamże, vol. 12, k. 232; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1867, vol. 54, k. 112v.

LIPIŃSKI STANISŁAW zob. JANISZEWSKI STANISŁAW

LIPOWICZ ANTONI

Ur. ok. 1839 (w 1863 — 24 l.). Syn Jana, pochodził z Wieliczki. Brał udział w powstaniu, dostał się do niewoli 26 XI/9 XII 1863 pod wsią Szczecno k. Daleszyc. Skazany na zamieszkanie w głębi Rosji; 8 I 1864 wysłany w 15. partii do Pskowa do decyzji MSW. Sądzony we Włodzimierzu i po pozbawieniu wszelkich praw stanu skazany na 2 lata r.p. w sibirskiej rocie aresztanckiej. Następnie wysłany do Tuli. W V 1868 o jego uwolnienie zabiegał ks. Ruczka (być może ta informacja dotyczy Henryka Huberta, zob.). Brak informacji o dalszych losach.

AGAD, ZGP, vol. 7/2307; tamże, vol. 12, k. 237; „Gazeta Narodowa”, 1865, nr 30 (KEK); „Czas”, 1868, nr 116.

LIPOWICZ ANTONI zob. HUBERT HENRYK

LISICKI JAN

Ur. ok. 1837 (w 1863 — 26 l.), szlachcic. Brał udział w powstaniu, w walce stracił rękę. Sądzony przez sąd wojen.—polowy w Warszawie, po pozbawieniu praw stanu skazany na osiedlenie na Syberii; wyrok konfirmował namiestnik Królestwa Pol. Wyruszył na zesłanie 18 IX 1863. W drodze zaprzyjaźnił się z Władysławem Zapalowskim, który w pamiętnikach wspomina, że we Włodzimierzu Lisicki zyskał sobie uczucie „panny K.”, Rosjanki, wykształconej i zamożnej córki moskiewskiego kupca, która postanowiła towarzyszyć ukochanemu na Syberię (nie wiadomo, czy rzeczywiście do tego doszło). W 1871/1872 J. L. znajdował się już w Krakowie, był czł. Stow. Wzajemnej Pomocy Sybiraków. Nie ma pewności, czy pochodził z Galicji.

AGAD, ZGP, vol. 3/222; Zapalowski, *Pamiętniki*, t. II, s. 68–69; „Czas”, 1872, nr 81.

LISIEWICZ JAN

Ur. ok. 1845 (w 1863 — 18 l.). Mieszczanin z Krakowa, imienia ojca nie pamiętał. Walczył w powstaniu w oddziale Józefowicza (?), dostał się do niewoli w bitwie pod wsią Małe Końskie 11 XI 1863. Skazany na zamieszkanie w głębi Rosji z przeznaczeniem do r.p., 19 I 1864 wysłany w 17. partii do Pskowa do decyzji MSW. Sądzony we Włodzimierzu i po pozbawieniu wszelkich praw stanu skazany na 3 lata r.p. w tulskiej rocie aresztanckiej. Wg prasy galic. w XI 1866 przewidziany do zwolnienia. Wg źródeł ros. przed 21 IX 1868 odesłany do Austrii z obowiązującym dozgonnie zakazem wjazdu w granice Cesarstwa Ros.

AGAD, ZGP, vol. 8/2577; tamże, vol. 12, k. 265; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1867, vol. 15, cz. 119, k. 162, 163–168 (pod nazwiskiem Łysiewicz); „Gazeta Narodowa”, 1866, nr 264 (KEK); „Czas”, 1866, nr 262.

LISOWSKI JAKUB

Ur. ok. 1840 (w 1863 — 23 l.) w Radomyślu. Syn Jana i Reginy, mieszczanin, mieszkał w Jaśle. Ożenił się w Tarnowie i stąd poszedł do powstania. Walczył w oddziale Czachowskiego, dostał się do niewoli pod Jurkowicami. Skazany na zamieszkanie w głębi Rosji; wysłany 29 XI 1863 w 11. partii do Pskowa do dyspozycji MSW. Sądzony we Włodzimierzu i po pozbawieniu wszelkich praw stanu skazany na 3 lata r.p. w permskiej rocie aresztanckiej. W 1866 odesłany na osadzenie do gub. jenijskiej. Przybył do Tobolska 11 XI 1866 w 120. konnej partii, 17 XI t.r. wyruszył z Tobolska w 106. konnej partii, bez zakucia w kajdany; 12 XII przybył do Tomska. Nazajutrz wysłany w dalszą drogę w 202. konnej partii. Przed 5 VII 1867 dotarł na miejsce osadzenia w gm. Nazarowskaja w okr. aczyńskim. Kilkakrotnie reklamowany przez ks. Ruczkę. Przed 4 XII 1867 (?) opuścił gub. jenijską, został jednak zatrzymany w drodze powrotnej do kraju ze względu na wątpliwości co do jego poddaństwa (w VII 1869 ks. Ruczka za pośrednictwem prasy wzywał jego żonę, aby jak najszybciej przekazała mu dane nt. miejsca ur. męża i zamieszkania przed wyjściem do powstania). J. L. znalazł się na liście „przestępców polit.” z datą 31 VIII 1871, wysłanych do Austrii z obowiązującym dozgonnie zakazem wjazdu w granice Cesarstwa Ros.

AGAD, ZGP, vol. 7/1467; tamże, vol. 12, k. 155v; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1866, vol. 8, k. 323, 324; tamże, 1867, vol. 15, cz. 119, k. 297, 298; tamże, vol. 54, k. 30v, 77v, 159–160; „Gazeta Narodowa”, 1863, nr 196 (KEK); „Czas”, 1869, nr 161, 172, 210, 1870, nr 240; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczkę*, s. 48.

w kajdany; dotarł tam 12 XII. Nazajutrz wyruszył w dalszą drogę w 202. konnej partii; skierowany do gm. Nazarowskaja w okr. aczyńskim gub. jenijskiej. Przed 5 VII 1867 opuścił tę gubernię, udając się w drogę powrotną; przed 20 VIII 1867 (po 22 I 1869) odesłany do kraju z obowiązującym dozgonnie zakazem wjazdu w granice Cesarstwa Ros.

AGAD, ZGP, vol. 7/1489; tamże, vol. 12, k. 157; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1866, vol. 8, k. 323–323v; tamże, 1867, vol. 54, k. 30, 77v, 110v; tamże, vol. 15, cz. 119, k. 194, 195.

NIESIOŁOWSKI STANISŁAW

Ur. ok. 1840 lub 1845 (wg różnych danych w 1864 — 191., w 1865 — 251.). Syn Leona, oficjalisty prywatnego, mieszczanin ze Skolyszyna k. Jasła (wg Stackelberga z Lackiej Woli w Przemyskiem), katolik. Walczył w powstaniu w oddziale Chościakiewicza (Popiela), wzięty do niewoli pod Komorowem. Więziony w Stopnicy i Radomiu; na mocy rozporządzenia nacz. Radomskiego Oddziału Wojen. z 8 IX 1863 skazany na 3 lata r.p. w rotach aresztanckich. Początkowo odbywał karę w twierdzy Modlin, 14 V 1864 wysłany z Warszawy do Pskowa w 31. partii. Skierowany do rot archangielskiej; przybył tam 15 VIII. Wg prasy galic. staraniem ks. Ruczki zwolniony w IV 1865 (na mocy decyzji z 24 XI 1864). Jednak znajdował się jeszcze na liście 253 poddanych austr., o których ulaskawienie zabiegał w VI 1867 konsul ros. w Wiedniu Stackelberg.

AGAD, ZGP, vol. 9/7090; tamże, vol. 13, k. 246v–247; GAAO (Archangielsk), zesp. 1, inw. 4, t. 5a, vol. 671; tamże, zesp. 9, inw. 1, vol. 187; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1867, vol. 15, cz. 119, k. 4–15; Ruczka, *Życiorys ks. L. Ruczki*, s. 45–47, 49–52; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 48; „Czas”, 1863, nr 146, 201, 1865, nr 232; „Gazeta Narodowa”, 1865, nr 98, 229; Terlecki, *Udział Podkarpacia*, s. 94.

NIESIOŁOWSKI WŁADYSŁAW

Szlachcic, pochodził ze wsi Sokole k. Ustrzyk Dolnych, syn właściciela majątku. Brał udział w powstaniu, został zesłany na Sybir lub poległ. Znalazł się na liście 253 poddanych austr., o których ulaskawienie zabiegał w VI 1867 konsul ros. w Wiedniu Stackelberg. Być może identyczny z ppor.–weteranem W. N., ur. w 1837, który w 1923 mieszkał w Warszawie.

GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1867, vol. 15, cz. 119, k. 4–15; „Rocznik Oficerski”, 1923.

NIEUZWIECKI (NIEUZWIEDZKI?) BAZYLI

Poddany austr. Za udział w powstaniu skazany bezterminowo do tobolskiej rotacji aresztanckiej; przybył tam 25 V 1865. Brak informacji o dalszych losach.

GAOO (Omsk), zesp. 3, inw. 4, vol. 5727, k. 94.

NIEZABITOWSKI HENRYK

Ur. ok. 1832 (w 1866 — 34 l.), szewc z Kolbuszowej, kawaler. Za udział w powstaniu sędzony w Radomiu; na mocy rozporządzenia nacz. Radomskiego Oddziału Wojen. z 22 VIII 1863 skazany na 3 lata r.p. w rotach aresztanckich. Początkowo odbywał karę w twierdzy Modlin, 14 V 1864 wysłany z Warszawy do Pskowa w 31. partii. Skierowany do kurskiej rotacji aresztanckiej. Wg prasy galic. 25 XI 1866 odstawiony do granicy w Szczakowej. Wg źródeł ros. odesłany do Galicji przed 21 IX 1868 z obowiązującym dozgonnie zakazem powrotu w granice Cesarstwa Ros.

AGAD, ZGP, vol. 9/7191, 7083, 7190; tamże, vol. 13, k. 272v–273; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1867, vol. 15, cz. 111, k. 162, 163–168; „Gazeta Narodowa”, 1866, nr 266 (KEK); „Czas”, 1866, nr 263, 285; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 48.

NIKEL ANTONI

Pochodził z Galicji. Za udział w powstaniu skazany do rot aresztanckich. Brak danych urzędowych o miejscu odbywania kary i dalszych losach.

„Gazeta Narodowa”, 1865, nr 70 (KEK).

NIKEL LUDWIK zob. NYKIEL LUDWIK

NIKEL STANISŁAW

Ur. ok. 1832 (w 1863 — 31 l.). Syn Wojciecha, mieszczanin z Przeworska. Brał udział w powstaniu, wzięty do niewoli bez broni pod wsią Oksa. Skazany na zamieszkanie w głębi Rosji; wysłany do Pskowa 10 XI 1863 w 8. partii. Sędzony we Włodzimierzu, po pozbawieniu wszelkich praw stanu skazany na 5 lat r.p. w jarosławskiej rotacji aresztanckiej. Przebywał tam nadal w IV 1865. Brak informacji o dalszych losach.

AGAD, ZGP, vol. 7/1086, k. 239; tamże, vol. 12, k. 107; „Gazeta Narodowa”, 1865, nr 90 (KEK).

NIKUNDA FELIKS

Ur. ok. 1848 (w 1863 — 15 l.). Syn Franciszka, chłop z Chrzanowa. Brał udział w powstaniu, wzięty do niewoli w bitwie pod Kuźnicami 12/24 X 1863. Skazany na zamieszkanie w głębi Rosji; wysłany do Pskowa 10 XI 1863 w 8. partii. Skierowano go (zapewne na osadzenie) do okr. omskiej gub. tobolskiej. Brak informacji o dalszych losach.

AGAD, ZGP, vol. 7/874; tamże, vol. 12, k. 90v; GAAO (Omsk), zesp. 3, inw. 4, vol. 5727, k. 104.

NIUNKIEWICZ (NIUNKOWSKI) ANTONI

Ur. ok. 1839 (w 1863 — 24 l.), szlachcic z Krakowa, z zawodu ślusarz. WX 1863 udał się z Krakowa do powstania, walczył w oddziale Wierzbickiego na Lubelszczyźnie. Wzięty do niewoli, sędzony przez Audytoriat Polowy i po pozbawieniu wszelkich praw stanu skazany na osiedlenie na Syberii; wyrok zatwierdził namiestnik Królestwa Pol. Wysłany 23 I 1864 w drogę na zesłanie. 14 II przybył pocztą do Tobolska. 21 II wysłany w dalszą drogę w 8. partii. 22 VII dotarł w 6. partii do Krasnojarska. Skierowany do gm. Ancyferskaja w gub. i okr. jenijskim. Przed 20 X 1868 opuścił tę gub., udając się w drogę powrotną. Po 31 XII t.r. odesłany do kraju z obowiązującym dozgonnie zakazem wjazdu w granice Cesarstwa Ros. Wrócił do Galicji w III 1869.

AGAD, ZGP, vol. 3/555; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1864, inw. 39, vol. 265, k. 83, 323; tamże, 1867, vol. 15, cz. 119, k. 172, 173–174, 190, 192; „Gazeta Narodowa”, 1869, nr 314; „Dziennik Polski”, 1869, nr 55 (KEK); Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 48.

OSTROWSKI MICHAŁ

(1840–1908). Ur. w Starej Wsi k. Brzozowa, syn Walentego i Marianny, szlachcic. Przed powstaniem był studentem. Walczył w st. sierżanta w oddziale Borelowskiego–Lelewela, brał udział w bitwach pod Batorzem i Panasówką, gdzie został ranny i wzięty do niewoli. Sądzony przez Audytoriat Polowy, skazany na 6 lat c.r. w zakładach; wyrok konfirmował namiestnik Królestwa Pol. Wysłany 7 I 1864 w drogę na zesłanie, 26 I 1864 przybył pocztą do Tobolska. 7 II t.r. wyruszył w 6. partii w dalszą drogę. 22 VII w tej samej partii dotarł do Krasnojarska i 29 VII wyruszył w niej do Irkucka, gdzie przybył 23 IX na podwodzie, bez zakucia w kajdany. Stamtąd wysłano go etapem do górnych zakładów nerczyńskich, znalazł się tam przed 3 X. W I 1865 odmówiono jego prośbie o ulaskawienie. Na zesłaniu zetknął się z Lubomirem Zambasowiczem (zob.), który wymienił go na swej liście ogłoszonej w „Gazecie Narodowej” 15 X 1865 (wg niego przebywał w Siwakowej). Na mocy manifestu z 16 IV 1866 uwolniony od robót, 11 VII skierowano go na podwodzie i bez kajdan na osiedlenie w gm. Idinskaja w okr. bałagańskim gub. irkuckiej. Znajdował się na liście 253 poddanych austr., o których ulaskawienie zabiegał w VI 1867 konsul ros. w Wiedniu Stackelberg. Przybył z Irkucka do Krasnojarska 3 IV 1869; 8 IV t.r. odesłany z powrotem do Galicji z obowiązującym do zgonnie zakazem powrotu w granice Cesarstwa Ros. Po powrocie ukończył studia zyskując tytuł mgr. inżyniera, następnie pracował w lwowskim Magistracie. Podpisał się jako świadek na oświadczeniu Rygoberta Bogdana Bocheńskiego (zob.) w chwili jego przyjęcia do Tow. Wzajemnej Pomocy Uczestników Powstania Pol. Zm. 25, 26 lub 27 XII 1908, pochowany na Cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie. Być może identyczny z wymienionym przez „Gazetę Narodową” zesłańcem Ostrowskim, który w 1865 przebywał w Niznieudyńsku, chorował na tyfus i za pośrednictwem niewymienionego z nazwiska uwolnionego towarzysza prosił o pomoc pieniężną.

AGAD, ZGP, vol. 3/522; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1864, inw. 39, vol. 265, k. 65, 320v, 520; tamże, 1866, vol. 8, k. 286–287; tamże, 1867, vol. 54, k. 305; tamże, vol. 15, cz. 119, k. 1–2, 4–15, 20–21, 25, 65–66, 67–70, 276, 277; *Nierzinszkoja katorga*, s. 160–161, 165, nr 391; „Dziennik Lwowski”, 1867, nr 157; „Czas”, 1867, nr 232 (KEK); „Czas”, 1865, nr 13; „Gazeta Narodowa”, 1865, dodatek do nr. 12, nr 138, 236; Zielenka L., *Wspomnienia*, s. 218; Maliszewski, *Uczestnicy*, s. 53; Barowicz, „*Lelewel*”, s. 101; Terlecki, *Udział Podkarpacia*, s. 122; Śliwowska, *Syberia w życiu i pamięci Gieysztorów*, s. 286; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 48; CDIAU (Lwów), zesp. 102, inw. 1, vol. 59, k. 70, 71 (fot.); Cholodecki, *Cmentarzyska i groby naszych bohaterów*; Nicieja, *Cmentarz Łyczakowski*, s. 303; Medyński, *Lwów opiekunem Sybiraków*, s. 23; Krawczyński, *Lwów opiekunem Sybiraków*.

List rodziców, Walentego i Marianny Ostrowskich do ks. Ruczki (b. d.):

Wielmożny Xiąż Proboszcz Dobrodziey!

Ztroskani Rodzice uwiadomieni listem Syna że żyje i znajduje się w Syberii Wschodniej Gubernii Hiryńskiej, okr. Pietropawłowski gm. Puszciny [sic], jako więzień polityczny. Żąda on abyśmy poczynili kroki do naszego Rządu, aby ten upomniął się o jego powrót do kraju (jako swego poddanego) lecz my prostacy osiedleni na 1/4 niegdyś kmiecego gruntu, ani niejesteśmy w stanie czynić wydatków, ani też wiemy jakim sposobem ten czyn przedsięwziąć, dotąd żadnego nieuczyniliśmy kroku.

Usłyszawszy jednakowoż niedawno że Wielmożny Xiążz Proboszcz Dobrodziey przejęty ludzkością miłosiedziem, i szlachetnością Uwolnieniem tych nieszczęśliwych wygnańców czynnie się zatrudniając więc pospieszamy z błagalnymi prośbami do Ciebie Przewielebny Ojczy Duchowny, racz się przyczynić za cierpiącym Synym Michałem Ostrowskim tegoż Rodzicami. Przyczem zostajemy z Szacunkiem i wysokiem poważaniem [sic] Wielmożnego i Przywielebnego Ojczy Duchownego i Dobrodzieja

nayprzywiązawsze Sługi
Walenty i Marianna Ostrosy

OSTYŃSKI MATEUSZ

Ur. ok. 1820/1821 (w 1863/1864 — 43 l.). Syn Antoniego, chłop z Raniżowa k. Kolbuszowej. Za wstąpienie do oddziału powstańczego, w którym przebywał 4 dni, sądony przez Audytoriat Polowy i skazany na zamieszkanie w głębi Rosji z przeznaczeniem do r.p. Wysłany z Warszawy do Pskowa 9 IV 1864 w 29. partii do decyzji MSW. Skierowany do gub. twerskiej dla zatrudnienia przy tamtejszej rocie arezstanckiej. Wg ZGP i prasy galic. wrócił do kraju na mocy decyzji z 2/14 II lub 23 III 1865. W rzeczywistości w 1867 był sądony pod zarzutem zamiaru ucieczki i skazany na 2 lata r.p. w kurskiej rocie arezstanckiej; wyrok kończył mu się 25 IX 1869. Nacz. III Oddziału P. Szuwałow 28 V 1869 w odpowiedzi na zapytanie naczelnego dow. rot arezstanckich zaopiniował, by po upływie wyroku odesłać go do kraju z zakazem wjazdu w granice Rosji. 24 VI 1869 zapadła decyzja, aby wysłać go z gub. kurskiej.

AGAD, ZGP, vol. 9/5161, k. 22, k. 11; tamże, vol. 12, k. 455; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1867, vol. 15, cz. 119, k. 217–218, 219, 223 (pod nazwiskiem Ostyński i Ostański/Osmański); „Gazeta Narodowa”, 1865, nr 229; „Czas”, 1865, nr 232 (pod nazwiskiem Ortyński); Ruczka A., *Życiorys ks. L. Ruczki*, s. 107, 126; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 48.

List siostrzeńca, Ludwika Najewicza, do ks. Ruczki (z 1869?):

Wielmożny Kanoniku Dobrodzieju!

Dowiedziawszy się z pewnych źródeł iż Wielmożny Kanonik Dobrodziej zajmuje się Wygnańcami Sybirskimi — zanoszę przeto najpokorniejszą prośbę do Niego za mym Wujem, czyby nie był laskaw przez swe wpływy jakie posiada za granicą kraju naszego — mógł nieszczęśliwemu który już od paru tygodni jak wytransportowany z Kurska ku granicy Kongresówki, gdzie ma w końcu Grudnia rb. stanąć w Warszawie. Chodzi Rodzinie jego oto żeby jak najspieszniej mogła Go ujrzyć wśród siebie — bo ile my wiadomo że kogo zaraz niereklamują musi pewny przeciąg czasu, smutne chwile przepędzać w wilgotnem więzieniu i tysiączne przykrości znosić ze strony Moskali — list tu dołączony mego Wuja, objaśni najlepiej w jak krytycznem położeniu znajduje się. Błagam jeszcze raz Wielmożnego Kanonika Dobrodzieja, powróć upragnionego Wuja na łono rodzinne, a Bóg wynadrodzi Mu sto krotnie za wyrządzoną usługę — bo wiem że nikt inny prócz Niego nie może tego uczynić.

Zostaję [z] najgłębszem Uszanowaniem dla Wielmożnego Kanonika Dobrodzieja
najuniżeńszy sługa
Ludwik Najewicz [?]

List M. O. do siostry (Najewiczowej?) z 10 IX 1869:

Droga Siostro!

Weselej jak zawsze usiadam do nakreślenia tego listu, bo chwala Bogu Najwyższemu choć w szóstym roku moich cierpień doczekałem się powrotu do kraju. Jak już dawno Ci pisałem w r. 867 byłem na dwa lata osadzony w arestanckie rotach w których wyrok 25^{go} Września r. b. się mi kończy i z początkiem Października wyjadę z Kurska do Moskwy i przez Petersburg i Warszawę powracając, przyjdzie mi się około nowego roku stanąć w Rodzicielskim domu. Nie piszę Ci kochana Siostro jak mi się powiedziało w ostatnich dwóch latach ostawię wszystko do ustnej odpowiedzi, gdy do napisania papieru by mi nie starczyło. Lecz o jedno kochana Siostro Cię proszę. Przyjdzie do naszego Becyrku z Warszawy sprawdzenie, czy ja rzeczywiście ztamtąd, staraj się więc, żeby z Becyrku zaraz odpisali, bo wiele dni to tam zatrzymią o tyle ja będę musiał w więzieniu w Warszawie siedzieć.

List współtowarzysza zesłania Józefa Kaute (zob.) z 22 II 1872:

Wielmożny Księżę Dobrodzieju!

Wczytawszy w Kronice „Dziennika Polskiego” z dnia 21go Lutego b. r. artykuł z Kolbuszowy jakoby pożądane były wskazówki o miejscu pobytu niektórych zesłańców w głąb Rosyji z roku 1863 uważam sobie za obowiązek zawiadomić Księdza Dobrodzieja iż jednego z tych t. j. Walentego Przepolskiego (nie Przedpolski jak Dziennik Polski donosi) znam gdyż razem z tymże siedziałem w Saratowie w rotach aresztanckich. Przepolski jest rodem z Niepolomic Obw. Bocheńskiego i był zasądzony na 4 czy 5 lat w rotę aresztancką do Saratowa, czy jednakże tam się jeszcze znajduje nie mogę z pewnością powiedzieć ponieważ ja już w roku 1864 w Listopadzie za laskawem wstawieniem się Ks. Dobrodzieja do miejsca urodzenia t. j. do Krakowa wróciłem, za co też tak w swoim własnym jako też w imieniu wszystkich tych nieszczęśliwych serdeczne podziękowanie Ks. Dobrodziejowi jako prawdziwemu opiekunowi niniejszym składam.

Ośmielam się także upraszać o laskawe wskazanie mi adresu stałego miejsca pobytu Ks. Dobr. a to z powodu iż częstokroć zdarza mi się czytać w gazetach znajome nazwiska zesłanych tak na Sybir jakoteż w południowe gubernie Rosyji o których mógłbym czasami bliższych wiadomości Księdzu Dobrodziejowi udzielić.

Miejsce mego pobytu jest Żurów w obw. Stryjskim Pow. Rohatyński, ostatnia poczta Bulbaczowice.

Łącząc wyrazy prawdziwego szacunku i poważania ośmielam się upraszać o laskawą odpowiedź, przyczem mam honor pisać się Wielmożnego Księdza Dobrodzieja

uniżonym sługą
Józef Kaute

List W. P. do ks. Ruczki z 25 III 1872:

Niepolomice dnia 25 Marca 1872

Wielmożny Księżę Dziekanie i Dobrodzieju!

W numerze Czwartym gazety Czasu wyczytałem w Kronice, że W. Ks. Dziekan poczynił starania u władz moskiewskich o niektórych z ziomeków naszych — którzy mieli już z Syberii powrócić, a dotąd niepowrócili.

Pomiędzy innemi napotkałem i moje nazwisko, które aczkolwiek jest cokolwiek odmienione — jednak o ile sędzę, że o jednego i tego samego się rozchodzi, bo w pomienionym numerze napotkałem Walentego Przedpolskiego a ja nazywam się Walenty Przepolski.

Dowodu rzeczywiście żadnego nie posiadam którym bym mógł udowodnić toż samość nazwiska mego i że z Syberii powróciłem — jednakowoż dla lepszej wiary i sprawdzenia, może W. Ks. dziekan zasięgnąć wiadomości u tutejszego Dziekana Ks. Józefa Kutrzeby któren nietylko mnie doskonale zna, lecz także i moje stosunku familijne — lub też nareszcie w komitecie Sibiraków w Krakowie. Ja powróciłem w roku 1868 zdaje mi się 5° lub 6° Kwietnia i odtąd prawie pozostaję w Niepolomicach jako w miejscu urodzenia i pełnię funkcją diurnisty przy tutejszym ck. Sądzie powiatowym za bardzo szczupłą pensyjkę mając żonę i troje drobnych dzieci.

Sądzę więc, że to dostatecznem będzie jeżeli W. Ks. Dziekan zasięgnie wiadomości u tutejszego Dziekana Ks. Józefa Kutrzeby, albowiem jestem mu dobrze znany a nawet i wszystkim osobom w Niepolomicach wiadomo a nawet i w Sądzie że byłem w Syberii i ztamąd wróciłem.

Z najgłębszym szacunkiem
Walenty Przepolski

PRZEŚNIEWSKI (PRZEŹNIEWSKI, PRZEZNOWSKI) PANKRACY zob. **BREZNOVSKY PANKRAC**

PRZEŹDZIECKI

Pochodził z Galicji. Za udział w powstaniu zesłany na Sybir; jechał na zesłanie wraz z Jadwigą Prendowską, która określała go mianem młodzieńca. Reklamowany przez ks. Ruczkę przed 20 II 1869; we IX t.r. miejsce jego pobytu nadal pozostawało nieznane.

„Gazeta Narodowa”, 1869, nr 240 (KEK); „Czas”, 1869, nr 43, 210; Prendowska, *Moje wspomnienia*, s. 232.

PRZYBYLSKI JAKUB

(Ok. 1822–1894). Uczestnik powstania, zesłaniec. Zm. 28 VIII 1894 w Stryju śmiercią samobójczą z powodu braku środków do życia w wieku 72. lat. Brak dokumentów urzędowych.

„Gazeta Samborska”, 1894, nr 12 (KEK); „Wolne Polskie Słowo”, 1894, nr 169.

PRZYBYLSKI JAN

(1846–po 1923). Ur. w Kolbuszowej, syn Walentego, przed powstaniem mieszkał w Perespie. Walczył w jesiennej kampanii Czachowskiego, brał udział w bitwach pod Rybnicą i Jurkowicami, gdzie dostał się do niewoli. 30 X 1863 wysłano go w 7. partii do Pskowa. Skazany na osiedlenie w Syberii Zach. 11 VII 1864 przybył do Tobolska parostatkiem „Jermak”. Nazajutrz w ten sam sposób wyruszył na miejsce osiedlenia do gub. tomskiej. Przebywał we wsi Monasterki w gm. Mikołajskaja. Zwolniony w 1868. W „Roczniku Oficerskim” z 1923 wymieniony jako ppor.–weteran, mieszkał w Perespie.

AGAD, ZGP, vol. 7/822; tamże, vol. 12, k. 82v; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1864, inw. 39, vol. 265, k. 272v; Maliszewski, *Uczestnicy*, s. 58; „Rocznik Oficerski”, 1923 (KEK); Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 49 (pod nazwiskiem Przybyło); Kunisz, *Udział Ziemi Tarnowskiej*, s. 321.

PRZYBYŁOWICZ ANTONI

Ur. ok. 1846 (w 1864 — 18 l.). Syn Krystyna, mieszczanin z Zakliczyna k. Ciężkowic. Brał udział w powstaniu, wzięty do niewoli 26 I 1864 w pow. staszowskim. Wysłany 15 VII 1864 w 35. partii z Warszawy do Pskowa do decyzji MSW. Sądzony we Włodzimierzu, po pozbawieniu wszelkich praw stanu skazany na 1 rok r.p. w charkowskiej rocie aresztanckiej. Następnie zesłany do okr. iszymskiego gub. tobolskiej. Zwolniony, w V 1868 powrócił do Zakliczyna. Być może identyczny z Antonim Przybyłowskim (ok. 1845–1899), powstańcem, następnie maszynistą kolejowym, zm. w VI 1899 w Stryju w 54. roku życia.

AGAD, ZGP, vol. 9/6352, 6353; tamże, vol. 12, k. 740; GAOO (Omsk), zesp. 3, inw. 4, vol. 5727, k. 107; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1867, vol. 15, cz. 119, k.211, 212–212v; „Czas”, 1868, nr 179; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczki*, s. 49; „Wolne Polskie Słowo”, 1899, nr 284.

Listy Pragłowskiego z Zakliczyna do ks. Ruczki:

WILCZYK (WILCZEK) JAKUB

Ur. ok. 1846/1847 (w 1864 — 181., w 1867 — 201.), mieszczanin z Tarnowa. Za udział w powstaniu skazany na mocy rozporządzenia nac. Radomskiego Oddziału Wojen. z 22 VIII 1863 na 3 lata r.p. w rotach aresztanckich. Początkowo odbywał karę w Modlinie; 14 V 1864 wysłany w 31. partii z Warszawy do Pskowa; skierowany do twerskiej rotacji aresztanckiej. Przed 21 IX 1868 odesłany do kraju z obowiązującym dozgonnie zakazem powrotu w granice Cesarstwa Ros.

AGAD, ZGP, vol. 9/7175, 7083, 7172; tamże, vol. 13, k. 268v–269; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1867, vol. 15, cz. 119, k. 162, 163–168.

WILCZYŃSKI ANTONI

Pochodził z Galicji. Brał udział w powstaniu, wzięty do niewoli, więziony w Stopnicy i Kielcach. Następnie zesłany lub odstawiony do granicy Galicji. Być może identyczny z następnym.

„Czas”, 1863, nr 201.

WILCZYŃSKI DOMINIK

Ur. ok. 1844, 1846 lub 1848 (wg różnych źródeł w 1864 — 16 lub 181., w 1867 — 231.). Syn Jakuba, mieszczanin z Podkamienia w pow. zloczowski. Walczył w oddziale powstańczym, wzięty do niewoli. Na mocy rozporządzenia nac. Warszawskiego Oddziału Wojen. z 8 II 1864 skazany na zamieszkanie w głębi Rosji; osobna decyzja co do jego losów miała zapaść po „zakończeniu zaburzeń w Królestwie”. 15 II 1864 wysłany w 21. partii do Pskowa; na mocy rozporządzenia ministra spraw wewn. z 8 III 1864 umieszczony pod dozorem w gub. sycylijskiej (lub woroneskiej). Decyzją MSW z 18 V 1865 odesłany z powrotem do kraju; jednak znajdował się na liście 253 poddanych austr., o których ulaskawienie zabiegał w VI 1867 konsul ros. w Wiedniu Stackelberg.

AGAD, ZGP, vol. 8/3347; tamże, vol. 12, k. 353; AGAD, TKŚ, sygn. 2, k. 375v–376; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1863, vol. 23, cz. 316, k. 214, 219v; tamże, 1867, vol. 15, cz. 119, k. 4–15; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczkę*, s. 50; „Gazeta Narodowa”, 1865, nr 229; „Czas”, 1865, nr 232.

WILCZYŃSKI KONRAD

Ur. ok. 1845 (w 1863 — 181.). Pochodził z Galicji. Walczył w oddziale Waligórskiego, brał udział w bitwie pod Łążkiem 22 X 1863; poległ lub został zesłany w głąb Rosji.

„Czas”, 1865, nr 13; „Gazeta Narodowa”, 1865, dodatek do nr. 12.

WILCZYŃSKI LUDWIK

(1846–1907). Syn Jana, mieszczanin z Tarnowa, przed powstaniem uczeń tamtejszego gimnazjum. Walczył w oddziale Dunajewskiego, brał udział w bitwie pod Gacami; następnie uczestniczył w jesiennej kampanii Czachowskiego, dostał się do niewoli w pobliżu granicy galic. po bitwie pod Jurkowicami. 29 XI 1863 wysłany w 11. partii do Pskowa. Sądzony we Włodzimierzu, po pozbawieniu praw stanu skazany na 3 lata r.p. w sycylijskiej rotacji aresztanckiej. W I 1865 ojciec przesłał za pośrednictwem ks. Ruczki prośbę o jego ulaskawienie. Wg prasy galic. 7 XI 1866 odstawiony do granicy Galicji w Szczakowej. Wg źródeł ros. odesłany do Austrii przed 29 II 1868 z obowiązującym

jącym dozgonnie zakazem wjazdu w granice Cesarstwa Ros. Po powrocie był zarządcą szpitala publicznego w Tarnowie. Zm. tamże, pochowany na Starym Cmentarzu.

AGAD, ZGP, vol. 7/1524; tamże, vol. 12, k. 160; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1866, vol. 312, cz. 48; tamże, 1867, vol. 15, cz. 119, k. 162, 163–168; Marcinek, *Archiwum księdza Ludwika Ruczkę*, s. 50; „Czas”, 1865, nr 12, 1866, nr 263, 272; „Gazeta Narodowa”, 1865, dodatek do nr. 12, 1866, nr 266, 278; Kunisz, *Udział Ziemi Tarnowskiej*, s. 125, 291, 322; Ruta, Ryś, *I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Brodzińskiego w Tarnowie*, s. 170.

WILCZYŃSKI SEBASTIAN

Ur. ok. 1835 (w 1863 — 281., w 1866 — 311.). Syn Karola, mieszczanin z Kolbuszowej, urlopowany żołnierz wojska austr. Brał udział w powstaniu, został wzięty do niewoli w Tomaszowie (Lubelskim). Skazany na zamieszkanie w głębi Rosji; wysłany 10 XI 1863 w 8. partii do Pskowa do decyzji MSW. Sądzony we Włodzimierzu i po pozbawieniu wszelkich praw stanu skazany na 4 lata r.p. w jarosławskiej rotacji aresztanckiej. Przebywał tam nadal w IV 1865. Następnie odesłany na osadzenie na Syberii. Wg prasy galic. 7 XI 1866 odstawiony do granicy w Szczakowej. Wg źródeł ros. odesłany przed 21 IX 1868 z obowiązującym dozgonnie zakazem wjazdu w granice Cesarstwa Ros.

AGAD, ZGP, vol. 7/1085, k. 238; tamże, vol. 12, k. 106v; GARF (Moskwa), zesp. 109, 1 eksp., 1867, vol. 15, cz. 119, k. 162, 163–168; „Czas”, 1866, nr 263, 272; „Gazeta Narodowa”, 1865, nr 90, 1866, nr 266, dodatek do nr. 278.

WILKOSZ WŁADYSŁAW

Ur. ok. 1846/47 (wg różnych danych w 1864 — 17 lub 181.). Syn Macieja, mieszczanin z Niepolomic, katolik. Brał udział w powstaniu, wzięty do niewoli pod Uścimowem. 15 II 1864 wysłany w 21. partii do Pskowa. Sądzony we Włodzimierzu, skazany na 4 lata r.p. w wologodzkiej rotacji aresztanckiej. W rzeczywistości wysłany do rotacji kazańskiej, przybył do Kazania 30 VI 1864. Brak informacji o dalszych losach. Być może identyczny z W. W. (ok. 1845–1907), adwokatem krakowskim, pochowanym w grobie rodzinnym na Cmentarzu Rakowickim.

AGAD, ZGP, vol. 8/3498; tamże, vol. 12, k. 365v; NART (Kazań), zesp. 388, inw. 1, vol. 537, k. 50v–51; tamże, vol. 756, k. 12; Grodziska–Ozóg, *Cmentarz Rakowicki*, s. 148.

WILUCH JAKUB

Pochodził z Tarnowa. Walczył w powstaniu w oddziale Popiela, wzięty do niewoli pod Komorowem. Więziony w Stopnicy, następnie zesłany na Sybir (?). Brak dokumentów urzędowych i informacji o dalszych losach.

„Czas”, 1863, nr 146; Kunisz, *Udział Ziemi Tarnowskiej*, s. 291.

WILUSZ ROMUALD

Ur. w 1840 (w 1863 — 231.) w Sobniowie w obw. jasielskim. Syn Władysława, szlachcic zagrodowy, mieszkał w Błażkowej (Błaszczkowej), przed powstaniem był studentem medycyny na Uniw. Jagiellońskim. Walczył w powstaniu w st. ppor. w kompanii strzelców w oddziałach Kurowskiego, Rumockiego i Czachowskiego, dostał się do niewoli pod Jurkowicami. 29 XI 1863 wysłany